

D-nei Olga Bordeianu,
Președinte IPNA Compania
„Teleradio-Moldova”

RAPORT
(Serviciul Ombudsmanului 2017)

Carmelia Albu

Compania „Teleradio-Moldova” a continuat să fie una din cele mai importante și credibile surse de informare a cetățenilor și pe parcursul anului 2017. În pofida unei situații social-politice marcate de disensiuni, care a avut impact asupra Radiodifuzorului public (protestele din septembrie 2017), atât Radioul Național cât și Televiziunea Națională au menținut, în linii mari, o poziție echidistantă față de principalele evenimente ale anului, cu excepția referendumului de demitere a primarului general al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă, fapt confirmat și de rapoartele Consiliului Coordonator al Audiovizualului (CCA).

De menționat că anul 2017 a adus anumite schimbări în cadrul instituției. A fost confirmat un nou director al Televiziunii, a fost ales un nou director al Departamentului Știri și Dezbateri TV, schimbări care, în opinia noastră au impulsionat activitatea Televiziunii Publice, deși au fost constatate mai multe carențe în activitatea profesională atât a managerilor cât și a jurnaliștilor.

Este salutară intenția conducerii Companiei de a deschide un Centru de Instruire în interiorul instituției, în anul 2017 fiind făcuți pași concreți întru implementarea acestui proiect, susținut de parteneri internaționali. Menționăm și lansarea studioului de filme documentare în cadrul Companiei.

În același timp, atenționăm asupra unor deficiențe în activitatea Radiodifuzorului public, care din motive obiective nu au putut fi înlăturate. La posturile de radio și tv ale Companiei se resimte frecvența redusă a corespondențelor din teritoriu dar și de peste hotarele țării, lipsesc emisiuni de investigație jurnalistică, sunt prea puțin exploarate domeniile de Sănătate Publică, Integrare Europeană și Drepturile Omului.

Așa arată datele studiului de audiență la nivel național lansat la 19 decembrie de Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI).

Prime TV este lider de audiență în Moldova, fiind urmărit de 46,7% dintre telespectatori. Acesta este urmat de Jurnal TV cu 25,8%, Moldova 1 cu 25,5 %.

1.Comportamentul Radiodifuzorului public în contextul evenimentelor social-politice din Republica Moldova.

Anul 2017 a fost marcat de un șir de evenimente cu impact asupra societății. Disensiunile politice, reformele, cooperarea cu partenerii internaționali au impus editorilor din cadrul instituției să revizuiască tematica și conținutul emisiunilor în funcție de interesul public. Menționăm că o premieră pentru activitatea jurnaliștilor din cadrul Companiei a fost reflectarea campaniei electorale și a plebiscitului privind acordarea votului de neîncredere primarului general al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă. Este salutar faptul că Radiodifuzorul public și-a asumat această responsabilitate organizând și dezbateri. În acest context, ținem să menționăm calitatea bună a reportajelor și corespondențelor realizate de Radio Moldova, fapt neatestat la Moldova 1. Potrivit Raportului de monitorizare al CCA, Primarul D. Chirtoacă, din volumul total de timp acordat de 11 min. 20 sec., a fost vizat în subiecte cu conotație pozitivă 31 sec., cu conotație neutră – 09 min. 37 sec., iar cu conotație negativă – 01 min. 12 sec. Subiectul cu context pozitiv s-a referit la filmulețul postat de către primarul suspendat al capitalei, Dorin Chirtoacă, în ajun de referendum, despre realizările sale. CCA constată că „în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, cel mai mediatizat participant electoral a fost PSRM, cu 63,1% (18 min. 11 sec.), urmat de PL, cu 36,9% (10 min. 39 sec.)”.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (3) din Codul audiovizualului: *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a*

*reflecta campaniile electorale în mod veridic, **echilibrat** și imparțial”.* Astfel, se atesta că postul public de televiziune „Moldova-1” nu a oferit o reflectare echilibrată celor doi participanți, PL și PSRM, la referendumul din 19 noiembrie 2017.

O noutate pentru cetățenii din Republica Moldova a fost decizia Parlamentului de a modifica sistemul electoral prin introducerea votului mixt. Noua prevedere a nemulțumit o parte din societate, care și-a exprimat opina prin proteste. Majoritatea parlamentară, la rândul său, care și-a asumat această decizie, a organizat o serie de întrevederi și dezbateri cu societatea civilă. Ținem să menționăm, că acest proces care a marcat prima jumătate a anului 2017, în general, a fost reflectat echidistant la canalele de radio și televiziune ale Companiei. Tematica s-a regăsit în emisiunile de dezbateri de la Radio Moldova și la TV Moldova 1.

Pe 20 iulie, în ziua adoptării de către Parlament a votului mixt, mai mulți reprezentanți ai partidelor de opoziție și ai societății civile au protestat în fața sediului Legislativului. În același timp au avut loc și mitinguri de susținere a proiectului de Lege privind modificarea Codului electoral. Evenimentele au fost reflectate cu maximă operativitate de jurnaliștii Companiei, aici menționăm, în special, calitatea știrilor realizate de Departamentul Multimedia, corespondențele echidistante ale reporterilor de la Radio Moldova și TV Moldova 1. Postul public de televiziune a difuzat o ediție specială cu includeri în direct de la ședința Parlamentului, acțiunile de protest. Deși abordarea emisiunii a fost una profesionistă, mizându-se pe pluralismul de opinii, informarea cât mai corectă și operativă, reprezentativitatea opiniilor, calitatea emisiunii a fost știrbită de întreruperea mesajului telefonic al liderilor protestatari. Acest moment a fost sesizat de mai mulți telespectatori.

Apreciem deschiderea pentru dialog a Companiei cu partidele politice, chiar dacă unele dintre acestea au manifestat în repetate rânduri nemulțumiri față de activitatea postului public de televiziune. Astfel Moldova 1 a fost pichetată de două ori în luna septembrie de membrii și simpatizanții Partidului Acțiune și Solidaritate (PAS) și ai Partidului Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA), care au cerut timp de antenă pentru opoziție, dar și demisia directorului televiziunii publice Moldova 1. Deși, opoziția a anunțat din timp despre aceste proteste, în ziua pichetării conducerea TV încă nu avea elaborat un mesaj clar pentru protestatari, fapt ce a împiedicat concilierea în termene rezonabile. Prin urmare, protestele au continuat până la momentul satisfacerii unor revendicări. Reacția conducerii TV de a veni cu un Apel a fost una întârziată. În același timp, constatăm, că documentul a fost conceput greșit fără indicarea destinatarilor. Apreciem poziția constructivă a conducerii TV de a introduce în grila de emisie a unei emisiuni noi, destinată societății civile și partidelor de opoziție „Butonul Roșu”.

Pe lângă protestele partidelor extraparlamentare, au avut loc și proteste organizate de Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM), în care au fost exprimate nemulțumiri în legătură cu anularea de către Curtea Constituțională a Decretului președintelui Republicii Moldova de a desfășura pe data de 24 septembrie un referendum consultativ.

În concluzie, constatăm respectarea deontologiei profesionale de către jurnaliștii de la Radio Moldova în tratarea evenimentelor din țară, alegerea temelor de dezbatere în strictă conformitate cu interesul public. Este salutabilă practica angajaților de a organiza întâlniri cu radioascultătorii din întreaga țară în vederea îmbunătățirii politicii editoriale, calității emisiunilor și identificarea protagoniștilor. La fel, menționăm campaniile sociale în scopuri caritabile, desfășurate cu ocazia celor mai importante sărbători ale anului. Astfel, pe parcursul anului 2017

colectivul redacției radio condusă de Vasile Mija a organizat întâlniri cu radioasculțătorii din s. Colibași, Cahul, s. Baraboi, Dondușeni, și din s. Ciuciuleni, Hâncești. Manifestările au fost dedicate aniversării a 87-a de la înființarea primului post de radio din Republica Moldova. Potrivit sondajului sociologic publicat CJI „Audiența mass-mediei in Republica Moldova”, Postul public generalist de radio, ocupă prima poziție și în cazul posturilor ascultate într-o zi. Serviciul de programe generalist al postului public de radio, în opinia interlocutorilor, îi ajută cel mai bine pe cetățeni să înțeleagă situația social-politică și economică din țară (30,9%), evenimentele de peste hotare (28,2%), ce presupune modul sănătos de viață (27,9%), oportunitățile privind studiile, locurile de muncă, dezvoltarea unei afaceri etc. (26,4%). Prezentatorii de la postul public de radio sunt apreciați cel mai mult de respondenți. La fel, postul public este perceput ca având cele mai bune știri și talk-show-uri, precum și cel mai diversificat program.

Constatăm la Moldova 1 o scădere a calității produselor tv în comparație cu anul precedent. Astfel, dacă în anul 2016, Moldova 1 a trecut cu succes monitorizările din partea societății civile și a CCA în reflectarea campaniei electorale și alegerilor prezidențiale, atunci în anul 2017, observăm o calitate redusă a reportajelor din campania electorală și plebiscitul din 19 noiembrie, fapt consemnat în raportul CCA. Acest lucru, în opinia noastră este cauzat de exodul de cadre profesionale din Departamentul Știri și Dezbateri TV, atât la nivel de editori cât și de reporteri, capacitățile reduse ale managerilor de a motiva specialiștii în domeniu. Prin urmare, Moldova 1 a fost sancționată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului pentru încălcarea legislației în domeniu. Prin decizia CCA din 28 decembrie 2017 televiziunea publică Moldova 1 a fost sancționată cu o amendă în valoare de cinci mii de lei „*pentru nerespectarea prevederilor art. 7 din Decizia CCA nr. 98 din 19 iulie 2012 Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor și art. 1 și 2 din Decizia CCA nr. 99 din 19 iulie 2012*”

Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale.”

Olga Guțuțui, membră a CCA, care a monitorizat reflectarea acestui caz tragic de televiziunile din țară, constată în raportul său că *„Postul public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, la 05.11.2017, în cadrul buletinului de știri de la ora 21:00, un subiect despre o adolescentă bătută cu cruzime. În subiect se menționează că: „Șase persoane au fost reținute de oamenii legii în cazul tinerei de 16 ani, agresată în satul Cărbuna, raionul Ialoveni. Potrivit poliției, este vorba de patru bărbați, cu vârstele cuprinse între 20 și 27 de ani, și două fete de 18 și, respectiv, 20 de ani. Suspecții sunt cercetați pentru huliganism. Poliția s-a autosesizat după ce pe internet au apărut mai multe imagini în care se vede cum fata este bătută cu bestialitate, umilită și obligată să se dezbrace. Agresorii afirmă că adolescenta ar fi furat bijuterii, deși victima a negat acest lucru. Dacă vinovăția le va fi dovedită, aceștia riscă până la 5 ani de pușcărie”. Comentariile prezentatorului sunt însoțite de imagini video în care minora abuzată apare în diferite ipostaze: semidezbrăcată (fără lenjerie intimă), culcată pe podeaua pătată de sânge, și indivizii care o lovesc cu picioarele în zona capului și peste față, imagini cu minora în pielea goală pusă să se spele într-un vas (fața și părțile intime sunt blurate). Comparativ cu celelalte posturi, imaginile prezentate de postul de televiziune „Moldova-1” au fost difuzate fără sunet”, se arată în raportul CCA, făcut public pe 28 decembrie 2017.*

Menționăm contribuția substanțială la promovarea imaginii Companiei „Teleradio-Moldova” a Departamentului Multimedia, în gestiunea căruia se află site-ul Companiei www.trm.md Prin plasarea operativă a unor știri imparțiale, bine documentate și argumentate, jurnaliștii de la site au „lustruit” imaginea instituției, eliminând unele neajunsuri semnalate în calitatea produselor radio și tv.

Anul 2017 a debutat cu Festivalul dirijorilor „Re-major”, organizat de Orchestra Simfonică a Companiei „Teleradio-Moldova” sub conducerea maestrului Gheorghe Mustea, Artist al Poporului. Cele cinci concerte, susținute în perioada 28 ianuarie - 5 februarie au reunit publicul meloman în studiourile Radioului Național. La Festival au participat dirijori renumiți din Germania, SUA, România, China și Republica Moldova. Ținem să expunem obiecțiile, susținute de public, privind necesitatea desfășurării a unor astfel de evenimente în săli de concerte. În sesizările verbale formulate de spectatori, elevi, studenți la instituțiile de arte din țară, Festivalul a fost de o calitate înaltă prin măiestria artiștilor și repertoriul selectat. Evenimentul, însă, nu a fost urmărit de toți doritorii pe motiv că nu au existat condiții. Studioul în care au avut loc concertele nu dispunea de locuri pentru spectatori.

2. Calitatea produselor radio și tv. Impactul lor asupra publicului.

În anul 2017, emisunile de radio și tv au păstrat formatul, tematica tradițională, grila de emisie nu a suferit schimbări majore. Moldova 1 și Radio Moldova se mențin cu un rating avansat în topul preferințelor mediatică. Principalele emisiuni, cel mai des vizionate sunt știrile, urmate de emisiuni muzicale și de divertisment.

Analizând calitatea știrilor, constatăm un spectru palid al temelor abordate. Prioritatea revine evenimentelor de ordin politic. Tematica socială își găsește o reflectare insuficientă atât la radio, cât și la televiziune. În mare parte, textele reportajelor sunt preluate din comunicate informative sau site-uri de știri și nu pot fi identificate ca produs TRM. Lipsește investigația jurnalistică, sunt evitate temele acute.

Astfel, pe 25 mai, în timp ce opinia publică urmărea perchezițiile CNA la primărie, care s-au soldat cu reținerea primarului general al municipiului Chișinău,

Dorin Chirtoacă, „Mesager”-ul a focusat atenția asupra unei perspective în activitatea ANSA la frontiera moldo-ucraineană, subiectul despre percheziții fiind plasat ulterior. Prin stabilirea greșită a ordinii știrilor în principala ediție a zilei, programul „Mesager”, a fost prejudiciat interesul public, telespectatorii fiind nevoiți să aleagă alte surse de informare. Tema reținerii primarului nu s-a regăsit la emisiunea de dezbateri din acea zi „Moldova în direct”, în timp ce evenimentul era discutat pe larg în mass-media.

Atât Radio Moldova cât și TV Moldova 1, difuzează informații despre activitatea organelor de drept, cum ar fi efectuarea perchezițiilor, rețineri, arestări ale unor persoane bănuite de comiterea infracțiunilor. Nu în toate cazurile, însă, este respectată prezumția nevinovăției, sunt vehiculate în context negativ numele unor oameni, vina căror urmează să o stabilească instanțele de judecată.

Prezumția nevinovăției este garantată și de Constituția Republicii Moldova, care prevede că „orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal”. În goana după senzațional, jurnaliștii încălcă acest drept al persoanelor reținute de poliție. Specialiștii susțin, că în jurisprudență există trei termeni care definesc statutul juridic al persoanei aflate sub urmărire - „bănuît”, „învinuit” și „inculpat”.

Prezumția nevinovăției este și o normă profesională jurnalistică. Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova precizează că „jurnalistul respectă prezumția nevinovăției și consideră că orice persoană este nevinovată până la pronunțarea unei sentințe definitive și irevocabile împotriva sa”. Jurnalistul nu este cel care stabilește cine este vinovat, de altfel, ca și poliția sau procuratura. Judecătorul are această prerogativă exclusivă. Până la pronunțarea unei sentințe definitive, oricine este bănuît, învinuit sau inculpat, se află sub protecția prezumției nevinovăției.

Una din cauzele cedării întâietății televiziunii publice Moldova 1 în topul preferințelor este și trecerea cu vederea a unor incidente ce bulversează opinia publică. Cazul Andrei Brăguță, decedat în penitenciar, a apărut la televiziunea publică cu întârziere, fiind considerat un eveniment ratat.

În știrile de la Moldova 1 sunt prezente cazuri de distorsionare a mesajelor, care duc la dezinformarea opiniei publice. Pe 26 iulie, în programul „Mesager” a fost difuzat un reportaj despre vizita președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, în UTA Găgăuzia. Autorul reportajului a omis opinia negativă a autorităților din autonomie cu privire la pachetul de legi discutat în Parlament, ce vizează Găgăuzia.

Pe 23 august, flash-mob-ul organizat de Partidul Liberal la Ambasada Federației Ruse în Republica Moldova a fost reflectat tendențios la „Mesager”. Imaginile video au fost difuzate pe fondalul unei melodii. Astfel, autorii montajului au amplificat conținutul informației, denaturând mesajul și încălcând normele de difuzare a știrilor (Codul Audiovizualului, art.7, alineat 4).

O altă tendință negativă ce prejudiciază calitatea informației de la Moldova 1 este promovarea intereselor personale ale unor angajați din cadrul departamentului. Pe 16 august, într-un reportaj, realizat de Iurie Gologan despre lansarea unei cărți de către conaționala Inga Kozlovski, au fost incluse opiniile despre această carte ale soției și soacrei autorului.

În sesizările formulate, telespectatorii invocă limbajul greșit folosit de jurnaliștii de la Moldova 1. Astfel, în reportajul de pe 29 septembrie despre producția scăzută de lapte, „Mesager” relatează; că acest fapt se datorează „micșorării efectivului de vaci”. Un alt reportaj, despre soarta copiilor ucraineni din Donbass, care au fugit din calea războiului, reporterul Leanca Lașco relatează, că viața lor s-a schimbat la 360 de grade. Deficiențele lingvistice au fost semnalate,

în egală măsură, și la edițiile de știri în limba rusă. Pe 11 august, în știrile de la ora 17.00, reporterul Irina Naidina anunță „яйца с фипроилом бродят по Европе”.

Pe 16 iunie la Moldova 1 a fost difuzată în reluare emisiunea „Pur și simplu”, realizată de Radio Europa Liberă, avându-l protagonist pe ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Eduard Grama, la acel timp aflat în arest la domiciliu, fiind suspectat de acte de corupție. Pe video fostul ministru vorbește despre dezvoltarea agriculturii și perspectivele de domeniu. Această neatenție a producătorilor tv a indus în eroare publicul. Deficiențe de acest gen au fost constatate și pe 4 iulie, marți, la difuzarea în reluare a emisiunii „Ora stelelor”.

Serviciul Omudsmanului a primit numeroase sesizări din partea telespectatorilor care s-au arătat nemulțumiți de faptul, că la Moldova 1 sunt invitați unii și aceeași oameni. Pe 6 iulie, în ziua comemorării victimelor deportărilor, Ana Grigore, din municipiul Chișinău, care a cunoscut urgia deportărilor din copilărie, a solicitat diversificarea surselor de informare despre perioada deportărilor, invocând faptul că această tematică este în permanență dezbătută doar cu scriitorul Nicolae Dabija și jurnalistul Valeriu Saharneanu.

Multiple sesizări au vizat prestația scăzută a prezentatorilor și moderatorilor tv, fiind invocată lipsa de prezență și dicție, pronunțarea greșită a cuvintelor, credibilitate redusă. În acest context, ținem să menționăm, că un impact asupra credibilității moderatorilor emisiunilor televizate îl are și tolerarea unor cazuri de încălcare a reglementărilor interne. În postură de moderator de dezbateri sunt angajați jurnaliști din alte instituții media private.

Cele mai multe critici la adresa calității moderării unei emisiuni au fost pe 4 octombrie. Telespectatorii s-au arătat nemulțumiți de emisiunea „Moldova în Direct”, dezbateră dintre lidera PAS, Maia Sandu și președintele Parlamentului Andrian Candu. Multiplele opinii au fost exprimate pe rețelele de socializare, precum și în comentariile specialiștilor în domeniu. În opinia noastră, această

emisiune ar fi putut să își atingă scopul, dacă ar fi fost moderată de un alt jurnalist decât Ecaterina Stratan, care recent fusese pichetată de membrii PAS.

Merită apreciere eforturile conducerii TV de a introduce o nouă emisiune de dezbateri „Butonul Roșu”, aceasta reprezentând un compromis în cadrul discuțiilor dintre administrația tv și reprezentanții partidelor politice.

O calitate mai bună a emisiunilor de dezbateri se atestă la Radio Moldova. Emisiunea „Loc de dialog”, moderată de Anatol Caciuc și Eduard Maciac, prezintă un spectru larg de opinii cu referire la evenimentele social-politice din țară. În același timp, radioascultătorii solicită interactivitate, dar și o diversificare a opiniilor. Mihai Botică din Hâncești a sesizat necesitatea difuzării comentariilor, pe marginea celor mai importante și fierbinți evenimente din Republica Moldova, din partea unor analiști cu renume internațional. Merită apreciere, la părerea radioascultătorilor, emisiunea „Spatiu public” realizată de Tatiana Fișer. Diversitatea temelor și abordarea lor corectă, despre care vorbește Ana Donică din Rezina, definește radioul ca prima sursă de informare. Fapt atestat și în studiile de audiență ale ONG-urilor de media.

De menționat, că Radio Moldova promovează campanii sociale. Redacția Dezbateri, Documentare, Coproducție și Investigație, pe parcursul anului a desfășurat câteva campanii în scopuri caritabile. „Fii bun – dăruiește binele”, „Fii bun ca Moș Crăciun”. În acest context, Serviciul Ombudsmanului constată lipsa unui Regulament intern de organizare și desfășurare a campaniilor sociale, venind cu propunerea către administrația Companiei de a elabora acest document intern. Campaniile sociale sporesc credibilitatea și rating-ul instituției, fapt pentru care necesită a fi legiferate în cadrul Companiei.

3. Relaționarea între manageri și angajați

Anumite deficiențe ale calității produselor TRM sunt direct influențate de nivelul, în opinia noastră, redus de comunicare atât pe orizontală - între subdiviziuni, direcții cât și pe verticală - între șefi și subalterni. Comunicarea este o pârghie indispensabilă a managerului, iar insuficiența acesteia poate cauza situații de conflict, litigii, neînțelegeri precum și alte consecințe ce pot afecta pe exterior imaginea Companiei „Teleradio-Moldova”. În acest context sublinem litigiile din instanțele de judecată, care prejudiciază bugetul instituției. Considerăm oportună crearea unei Comisii interne sub conducerea Serviciului Ombudsmanului, care să gestioneze aceste litigii în eventualitatea aplanării lor definitive.

În conformitate cu prevederile Regulamentului de funcționare:

3.6. Serviciul Ombudsmanului mediază imparțial conflictele apărute între angajații Companiei (între angajații de rând, între angajații de rând și manageri, între manageri), dacă acestea au ca obiect respectarea/nerespectarea normelor profesionale în realizarea produselor mediatice. Ombudsmanul poate fi sesizat în cazuri de cenzură sau nerespectare a libertății editoriale a jurnaliștilor. Rezultatele medierii sunt aduse la cunoștința părților interesate din Companie, inclusiv a factorilor decidenți.

3.7. Serviciul Ombudsmanului oferă consultanță în limitele atribuțiilor sale oricărui solicitant din interiorul sau din exteriorul Companiei. (Regulamentul de funcționare al Serviciului Ombudsmanului din cadrul IPNA Compania “Teleradio-Moldova”).

Situația la acest capitol a rămas neschimbată în raport cu anul trecut. Și de această dată Serviciul Ombudsmanului a fost sesizat de angajați, care s-au plâns pe comportamentul agresiv al șefilor, cazuri de violență verbală, precum și manifestarea unei responsabilități limitate față de exercitarea atribuțiilor de serviciu. Unul din cazurile sonore este obținerea forțată a unor remanieri de cadre

în interiorul instituției. Cazul directorului adjunct al Departamentului Știri și Dezbateri TV, Cornelia Stefoglu, îl considerăm drept unul ieșit din comun prin metodele detestabile, la care s-a recurs. Ținem să menționăm că o atitudine similară a conducerii TV a fost manifestată anterior și în raport cu alți angajați, ceea ce sevește drept argument în favoarea constatării existenței unui fenomen negativ în managementul televiziunii publice. Sugerăm managerilor să manifeste o atitudine corectă, imparțială față de subalterni, să renunțe la metode de oprimare și să respecte Constituția, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, libertatea de expresie, valori la care a aderat Republica Moldova semnând Convenția CEDO.

Considerăm oportun elaborarea unui mecanism de motivare a angajaților instituției pe criterii de profesionalism, nediscriminatorii.

5. Concluzii și recomandări.

În concluzie, susținem în continuare necesitatea efectuării unor sondaje în rândul beneficiarilor de programe audiovizuale pentru a identifica tematica emisiunilor și formatul acestora. Opinia societății, a ONG-urilor de media, experților în domeniu privind produsele mediatice difuzate de „Teleradio-Moldova” trebuie luată în considerare, studiată, analizată și plasată în politicile editoriale ale instituției.

Pentru a spori calitatea emisiunilor, atât radiofonice cât și a celor televizate, considerăm oportună instruirea angajaților în cadrul training-urilor de deontologie profesională națională și internațională. Prezentatorii și moderatorii de emisiuni necesită perfecționări adiționale în scopul adoptării unei ținute sigure și credibile în studio, precum și lecții de vorbire corectă. Implementarea Centrului de formatori, proiect promovat de Companie și parteneri externi, ar crea aceste condiții pentru angajații Radio/TV.

Transparența în procesul decizional și receptivitatea șefilor la problemele subalternilor ar stabili relații de încredere, astfel încât, problemele, dar și opiniile critice să poată fi expuse și analizate obiectiv în interiorul instituției.

Promovarea jurnalismului de calitate ar elimina atitudinile critice din partea beneficiarului de programe audiovizuale, ar contribui la plasarea produsului audiovizual TRM pe primele poziții în topul preferințelor publicului. Acest obiectiv rămâne și în continuare a fi prioritatea Companiei „Teleradio-Moldova”.

Carmelia ALBU, Ombudsman